

РЕШЕНИЕ

№ 15297

гр. София, 23.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 05.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **11420** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.405 от Кодекса на труда (КТ).

Образувано е по жалба на адв. И. Д., като пълномощник на „ТЕХНОКОМ ТРЕЙД“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу ПРЕДПИСАНИЕ, дадено в т.1 от Протокол за извършена проверка с изх. №ПР2336720/12.10.2023г. на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ – С., В ЧАСТТА, с която на дружеството, в качеството му на работодател, е предписано, на основание чл.404, ал.1, т.1 КТ, да начисли на лицето Г. С. Г. във ведомостите за заплати уговореното трудово месечно възнаграждение за положения от него труд за периода от месец юли 2016г. до месец септември 2018г. включително, в срок до 26.10.2023г. Жалбоподателят не оспорва даденото предписание по т.1 за периода м. октомври 2018г. – м. декември 2022г., включително. В жалбата са изложени доводи за недействителност на оспорваното предписание, като издадено в несъответствие с материалноправните норми и с целта на закона. Жалбоподателят поддържа, че задължението за изплащане на осигурителни вноски за периода от месец юли 2016г. до месец септември 2018г. е погасено по давност, по аргумент от чл.171, ал.1, във вр. чл.162, ал.2, т.1, предл.4^{то} от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). При това смята, че начисляването във ведомостите ще бъде прието като извънсъдебно признаване на задължение, което е погасено по давност и чието заплащане работодателят вече не дължи. Претендира, че не съществува причина, която да изключва правото му да се позове на института на

погасителната давност. Намира за недопустимо, чрез задължителни предписания, работодателят да се лиши от това свое законово право. Твърди, че е в противоречие с целта на закона и сигурността на търговския оборот, чрез задължителни предписания държавен орган да принуждава работодател да се откаже от правото му да се позове на погасителна давност. Смята, че след като години наред служителят не е потърсил пълния размер на възнаграждението, което едва сега започва да твърди, че му се полага, то нормално е дружеството да може да разчита на погасената в своя полза давност за това вземане. Чрез процесуалния си представител адв. Д. моли съда да отмени П., дадено в т.1 от Протокол за извършена проверка с изх. №ПР2336720/12.10.2023г., в частта за периода м. юли 2016г. – м. септември 2018г., включително. Не претендира за разноски. Доводи за незаконосъобразност на акта, в оспорената му част, излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – ДИРЕКЦИЯ „ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“ – Софийска област, представлявана от директора, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. И. И. поддържа, че процесното предписание е законосъобразно дадено и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

На 15.09.2023г. Г. С. Г. е сезирал Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“ (ИАГИТ или Агенцията) със сигнал (жалба) срещу „Техноком Трейд“ ЕООД, който е регистриран с вх. №23105642. В сигнала са изложени следните твърдения: На 01.05.2023г. било прекратено трудовото правоотношение между дружеството и Г., поради придобиване право на пенсия на лицето. От 01.07.2016г. трудовото му възнаграждение е било намалено от 815 лева на 710 лева, без съгласието и подписа на служителя/работника. Към Инспекцията е отправено искане за съдействие за изплащане на разликата във възнаграждението до 815 лева от 2016г. до 01.05.2023г., както и да му бъде преизчислено изплатеното обезщетение при пенсиониране.

По повод на подадения сигнал, в периода 06.10.2023г. – 12.10.2023г., длъжностни лица в ДИТ са извършили проверка за спазване на трудовото законодателство на „Техноком Трейд“ ЕООД. Установено било, че работодателят е сключил трудов договор от 19.09.2005г. с лицето Г. на длъжност „водач на леки и лекотоварни автомобили“ за пълно работно време – 40 часа седмично, при петдневна работна седмица, при условията на сумарно изчисляване на работното време, основно трудово възнаграждение в размер на минималната работна заплата в лева. Представено е допълнително споразумение №518/01.01.2015г. за промяна на основното месечно възнаграждение в размер на 815 лева. В хода на проверката не са представени двустранно подписани документи за допълнително споразумение, в което страните да са уговорили промяна на основното месечно възнаграждение от 815 лева на 710 лева. При преглед на ведомостите за заплати за месеците от юли 2016г. до декември 2022г. включително, било установено, че работодателят е начислил и съответно заплатил на работника Г. основно трудово възнаграждение в размер по-малък от уговореното по допълнителното споразумение №518/01.01.2015г. До приключване на проверката не били представени документи, подписани от двете страни по трудовото правоотношение, удостоверяващи намаляване размера на основното месечно

възнаграждение на 710 лева, нито писмени материали, свидетелстващи за недобросъвестно осъществяване на трудовите права от работника, поради което за работодателя е било налично задължение да начисли на лицето Г. възнаграждение в пълен размер. Въз основа на тези установявания, проверяващите са обосנוвали извод, че „Техноком Трейд“ ЕООД, в качеството му на работодател, е извършило нарушение на чл.128, т.1 КТ, във връзка с което на дружеството е дадено процесното предписание по т.1 по Протокол, изх. №ПР2336720/12.10.2023г.

За изясняване на делото от фактическа страна са приети относими писмени доказателства, които ще бъдат съответно коментирани при формиране на правните изводи: Трудов договор от 19.09.2005г.; Допълнително споразумение №518 от 01.01.2015г.; Допълнително споразумение №608/01.07.2016г. (подписано единствено от ръководител); Заповед за прекратяване на трудовото правоотношение №410/01.05.2023г.; Копия от платежни ведомости за периода месец юни 2016г. – септември 2018г.; Заповед №3-0864/17.10.2022г. на изпълнителния директор на ИАГИТ; Заповед №ЧР-151/11.03.2022г. на изпълнителния директор на ИАГИТ; Длъжностна характеристика за длъжност „Старши инспектор“ в отдел „Безопасност на труда и контролна дейност“ в ДИТ – Софийска област; Заповед №ЧР-235/07.03.2023г. на изпълнителния директор на ИАГИТ; Длъжностна характеристика за длъжност „Главен инспектор“ в отдел „Административно, информационно и правно обслужване“ в ДИТ – Софийска област; Доказателства за изпълнение на предписанията, дадени в Протокол за извършена проверка с изх. №ПР2336720/12.10.2023г. на ДИТ – Софийска област, извън процесното (л.91 - 115).

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, който създава задължения за жалбоподателя, и който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.405 КТ.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване, установен в чл.149, ал.3 АПК.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид наведените от жалбоподателя доводи за недействителност и извърши проверка на оспорвания административен акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Процесното предписание по т.1 от Протокол за извършена проверка с изх. №ПР2336720/12.10.2023г. е издадено от компетентен административен орган по смисъла на чл.404, ал.1 КТ, в рамките на предоставените му правомощия. С разпоредбата на чл.399 КТ осъществяването на цялостния контрол за спазване на трудовото законодателство е предоставено на Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“ (ИАГИТ). Дирекциите „Инспекция по труда“, като поделения в системата на ИАГИТ, са органи на изпълнителната власт и дейността на тяхната администрация се осъществява от държавни служители и лица, работещи по трудово правоотношение (арг. чл.12, ал.1 от Закона за администрацията). Съгласно чл.21, ал.1 от Устройствения правилник на ИАГИТ, приет с ПМС №313 от 05.10.2022г. (действащ към датата на постановяване на оспорваното предписание), при и по повод изпълнение на служебните си задължения инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, включително тези по чл.404, ал.1, т.1 – да дава задължителни предписания на работодателите, органите по назначаването и

длъжностните лица за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство. Правомощия на инспектор имат и ръководителите на административни звена в специализираната администрация, служителите, назначени на длъжност инспектор, юрисконсултите, както и други служители на Агенцията, назначени на експертни длъжности, които са изрично упълномощени от изпълнителния директор (чл.21, ал.2 от Устройствения правилник на ИАГИТ). В чл.21, ал.4 от Устройствения правилник изрично е регламентирано, че служителите в териториалните дирекции „Инспекция по труда“ имат компетентност на контролен орган в териториалния обхват на съответната дирекция, а служителите на дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ имат компетентност на контролен орган и в териториалния обхват на Столичната община. По делото са приети и не са оспорени Заповед №ЧР-151/11.03.2022г. и Заповед №ЧР-235/07.03.2023г. на изпълнителния директор на ИАГИТ, като и длъжностните характеристики за длъжностите „Старши инспектор“ в отдел „Безопасност на труда и контролна дейност“ в ДИТ – Софийска област и „Главен инспектор“ в отдел „Административно, информационно и правно обслужване“ в ДИТ – Софийска област, видно от които лицата, извършили проверката и постановили процесната принудителна административна мярка са били в служебно правоотношение, на длъжности „старши“ и „главен“ инспектор в ДИТ – Софийска област. В разпоредбата на чл.23, ал.1, т.1 от Устройствения правилник на ИАГИТ е разписано, че при установяване на нарушение на законодателството контролният орган прилага принудителни административни мерки, определени в нормативните актове, по които агенцията осъществява контролна дейност.

Актът е в предписаната от закона форма и при постановяването му не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, установени в чл.404 КТ. Съдът споделя разбирането, че нарушението на административно-производствените правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган и до отмяна водят само нарушения, които, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение по същество на поставения пред него въпрос.

Процесното предписание по т.1, в оспорваната му част, е постановено в съответствие с приложимите материалноправни норми и с целта на закона.

Несъмнено жалбоподателят „Техноком Трейд“ ЕООД е работодател по смисъла на определението, дадено в §1, т.1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на КТ, съгласно която норма това е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие ползвател. Следователно и на основание чл.10 КТ по отношение на дружеството е приложимо трудовото законодателство, регламентирано с КТ и подзаконовите актове по неговото приложение.

Според императивната норма на чл.118, ал.1 КТ работодателят или работникът или служителят не могат да променят едностранно съдържанието на трудовото правоотношение освен в случаите и по реда, установени в закона. Разпоредбата на чл.119 КТ гласи, че трудовото правоотношение може да се изменя с писмено съгласие между страните за определено или неопределено време. Едностранната

неизменяемост на трудовото правоотношение означава недопустимост едностранно да се променя уговореното между страните негово съдържание досежно характера на работата, мястото на работа, срока на трудовия договор, трудовите възнаграждения или други условия, които страните биха могли да уговорят в трудовия договор. Допустими и възможни изключения имат своята правна уредба само в закон и всеки един спорен въпрос във връзка с тях предполага наличието на трудов спор. При това законосъобразен е изводът на административния орган, че едностранното изменение в размера на трудовото възнаграждение (извън хипотезата на чл.118, ал.3 КТ) представлява нарушение на трудовото законодателство по смисъла на чл.128, т.1 КТ.

С нормата на чл.128 КТ е предвидено задължение за работодателя в установените срокове: 1. да начислява във ведомости за заплати трудовите възнаграждения на работниците и служителите за положения от тях труд; 2. да плаща уговореното трудово възнаграждение за извършената работа; 3. да издава при поискване от работника или служителя извлечение от ведомостите за заплати за изплатените или неизплатените трудови възнаграждения и обезщетения. Незпълнението на което и да е от посочените задължения представлява нарушение на трудовото законодателство.

Трудовото възнаграждение има голямо значение както в областта на трудовото право, така и за другите правни отрасли. За осигурителното право, например, то е един от основните елементи при определяне на осигурителните вноски от осигурителя към осигурителния орган (чл.6, ал.1 и ал.3 от Кодекса за социално осигуряване, КСО). Действащото право урежда система от мерки, които целят да осигурят редовното, т.е в установени срокове, и в пълен размер на изплащане на работника и служителя на трудовото възнаграждение. Сред тези мерки, на първо място е посочената по-горе разпоредба на чл.128, т.1 КТ, според която работодателят се задължава редовно да начислява във ведомостите за заплати трудовото възнаграждение на работника или служителя за положения от него труд. Това създава сигурност и достоверност за размера на трудовото възнаграждение. В случая не е спорно и се установява от приетите по делото доказателства, че за периода месец юли 2016г. – месец септември 2018г., между страните няма уговорка относно намаляване на размера на трудовото възнаграждение на 710 лева. Съдът приема, че за посочения период действащо е двустранно подписаното допълнителното споразумение №518/01.01.2015г. към сключения между страните трудов договор, от който е видно, че е уговорено основно месечно трудово възнаграждение в размер на 815 лева. Жалбоподателят не доказва по безспорен начин, че е било налице валидно сключено последващо споразумение (подписано и от двете страни) за намаляване размера на трудовото възнаграждение. В приетите и неоспорени по делото платежни ведомости за периода месец юли 2016г. – месец септември 2018г. е видно, че на Г. С. Г. е начислявано и заплащано възнаграждение в размер на 710 лева.

В случая спорен по делото е въпросът не дали е дължимо начисляването във ведомостите за заплати на трудовото възнаграждение на работника или служителя за положения от него труд в размер на 850 лева, а дали за това задължение за процесния период е изтекла давността, предвидена в ДОПК. Отговорът на този въпрос е отрицателен, поради следното: давност тече за публични вземания, а тук става дума за задължение по чл.128, т.1 КТ – за начисляване във ведомости за заплати трудовите възнаграждения. В случая с процесното задължително предписание работодателят е задължен само да начисли трудовото възнаграждение, а не да го изплати (задължение по чл.128, т.2 КТ). Настоящият съдебен състав намира за важно да посочи, че

гаранционно значение за трудовото възнаграждение на работника/служителя има уговореният правен режим на удръжките, които могат да се правят от него – чл.272 КТ. Те са приспадане на парични суми от трудовото възнаграждение, което работодателят дължи на работника или служителя и се извършват при изплащане на трудовото възнаграждение. Удръжките, които се извършват без съгласието на работника са изчерпателно изброени в чл.272, ал.1 КТ, като към тях влизат осигурителните вноски в размера, установен в чл.6, ал.3 КСО върху брутно трудово възнаграждение. За тях жалбоподателят посочва, че давността, съобразно чл.171, ал.1 във вр. с чл.162, ал.2, т.1, предл.4^{то} ДОПК, е изтекла. Погасителната давност представлява законово определен период от време, след изтичането на който се погасяват определени права и задължения. Тя не се прилага служебно, съгласно чл.120 от Закона за задълженията и договорите. Давността в данъчно-осигурителното право е конкретизирана в разпоредбите от чл.171 до чл.174 ДОПК, като с изтичане на погасителната давност Националната агенция за приходите не може да упражни правото си на принудително събиране. Тази давност, обаче, се прилага само по отношение на публичните вземания. Безспорно такива са задължителните осигурителни вноски, които се дължат при изплащане на трудовото възнаграждение, каквото предписание не е дадено в процесния казус. Изпълнението на задължението за начисляване на трудово възнаграждение не е ограничено със срок, поради което неправилно жалбоподателят е направил привръзка на същото с давността по ДОПК.

По изложените доводи настоящият състав прима, че предписанието по т. т.1 от Протокол за извършена проверка с изх. №ПР2336720/12.10.2023г., в оспорваната му част, е законосъобразно и като такова не подлежи на отмяна. При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК на ответника се дължат разноски. Съгласно приложимата норма на чл.78, ал.8 от Гражданския процесуален кодекс в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. В настоящия случай ответникът е бил представляван от юрисконсулт, като съдът в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ във вр. с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, определя размер на възнаграждението – 200 (двеста) лева.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, Второ отделение, 25^{ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ТЕХНОКОМ ТРЕЙД“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу ПРЕДПИСАНИЕ, дадено в т.1 от Протокол за извършена проверка с изх. №ПР2336720/12.10.2023г. на Дирекция „Инспекция по труда“ Софийска област, В ЧАСТТА МУ за периода на месеците юли 2016г. – септември 2018г. включително.

ОСЪЖДА „Техноком Трейд“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Дирекция „Инспекция по труда“ Софийска област, представлявана от директора, с адрес: 1000, [населено място], [улица], сумата 200 (двеста) лева – разноси по адм. дело №11420/2023г.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова